

Noen tips til hjelp for celebranter ved feiring av messe Versus populum.

11.08.99

"La alt tjene til å bygge opp!" 1.Kor 14,26

SKG-liturgien er mer avansert når det gjelder de seremonielle handlinger enn det våre celebranter er vant med fra Den norske kirke. Det er derfor nødvendig at alle som skal feire SKG-messen bevisstgjøres på hvordan man utfører den hellige handling og øver på det. Særlig gjelder dette ved feiring Versus populum, som nettopp tydeliggjør messens handlingsaspekt. Da er celebrantens bevegelser av hender og øyne mer synlig enn ved feiring Ad orientem. I det nye "Oslo-missalet" er rubrikkene forholdsvis omfattende, men ikke alt kan eller bør rommes av rubrikkene. Jeg drister meg derfor til å komme med noen tips til hjelp for celebranter, hovedsakelig tatt fra *Ceremonies of the Modern Roman Rite*, P.J.Elliot, Ignatius Press, San Francisco 1995. En del ting jeg nevner er for mange selvsagte, men ikke mindre viktige å være bevisst på av den grunn:

Øynene:

Se på menigheten når du adresserer den, f.eks. alle ganger du hilser menigheten, introduserer ledd i liturgien og ved velsignelser. For å få dette til, er det nødvendig å pugge en del av liturgien utenat. Man trenger da bare å kaste et raskt blikk i missalet, før man vender seg til menigheten.

Enkelte deler av liturgien er så handlingsmettet at man helst bør kunne det så godt utenat at man ikke trenger se i boken. Det gjelder for det første alle de stille bønnene. Videre gjelder det særlig frembærelsesbønnene for brød og vin, epiklesen, verba og eukaristibønnens avsluttende doxologi. Ved disse sentrale stedene er det viktig at celebranten er tilstede i handlingen. *Øynene bør være rettet mot nattverdelementene.* Likeens bør man kunne utenat brødsbrytelsesdialogen, Se det Guds lam_m/svar, nattverdønsket og velsignelsen. Ved Agnus Dei og svaret til Se det Guds lam_ (Herre, jeg er ikke verdig_) bør celebranten rette øynene mot den i brødet nærværende Kristus.

Ved bønner bør celebranten forøvrig *se i boken*. Der det er angitt rom for bønn i stillhet, f.eks. før kollektbønnen, kan man se noe ned og eventuelt lukke øynene.

Hendene:

Når det i missalet står at celebranten *fører hendene sammen* eller sier noe *med hendene samlet*, betyr det i utgangspunktet håndflate mot håndflate, høyre tommel over venstre. Dette er hendenes "grunnposisjon" under liturgien. Det virker mer naturlig å holde håndflatene forholdsvis løst mot hverandre enne å presse dem hardt inntil hverandre. De bør heller ikke løftes for høyt, men falle naturlig inntil kroppen.

Tilsvarende gjelder ved den såkalte orantstillingen når celebranten ber *med løftede hender*. Her bør også hendene løftes til en naturlig høyde som man orker stå i over tid (særlig viktig i eukaristibønnen). Hendene i omtrent skulderhøyde, kanskje noe under, med albue forholdsvis nær kroppen, burde være en naturlig posisjon for de fleste. Dersom celebranten må bla eller gjøre noe annet med én hånd i denne stillingen, føres den andre hånden nøytralt inn til brystet.

